

Sammanfattning

Länens rapportering ligger generellt i linje med förra veckans rapportering: ett fortsatt lågt resande inom kollektivtrafiken, distansarbete på samma nivå som föregående vecka och fortsatt stor variation mellan län gällande munskyddsanvändning. Den generella efterlevnaden bedömer 16 län som hög efterlevnad och 5 län bedömer medel.

I Stockholm har dock efterlevnaden sjunkit från hög till medel (fördelningen av kommunernas rapportering är jämn mellan hög och medel).

Data från Google Mobility Report för året 2021 visar att besök i "butiker och nöjen" samt "livsmedel och apotek" har ökat från juledighetens väldigt låga nivåer, men stabiliserades på en låg nivå från den 7 januari 2021.

Kollektivtrafik: Majoriteten av län rapporterar fortsatt att trängseln minskat på grund av undervisning på distans samt att fler arbetar hemifrån. Detta medför en oro från flertalet län om risken för ökad trängsel när skolorna åter bedriver närundervisning från den 25 januari.

Trots hög efterlevnad nämns denna vecka **två problemområden** i rapporteringen:

- 2 län rapporterar problem med att ungdomar umgås i större grupper i köpcentrum och offentliga platser. Dessa personer håller inte rekommenderat avstånd till varandra.

- 5 län rapporterar problem med att trängsel har upplevts i matbutiker.

Behov av åtgärder: 2 län (Gävleborg och Jämtland) lyfter åtgärdsbehov kopplat till turism och sportlovsaktiviteter. Precis som tidigare så rapporterar majoriteten av länen åtgärdsbehov kopplat till olika typer av kommunikation och information, exempelvis information på fler språk än svenska.

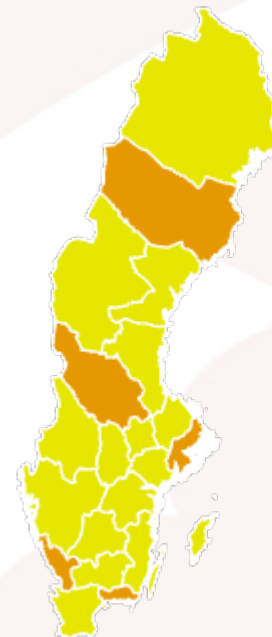
Riskområden smittspridning: Matbutiker (se ovan) och platser för utomhusaktiviteter nämns särskilt. Noterbart för denna vecka är att inga rapporter specifikt nämner gym (förändring från föregående vecka).

Kommentarer/slutsatser

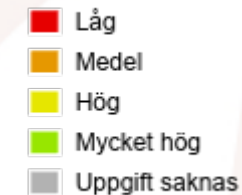
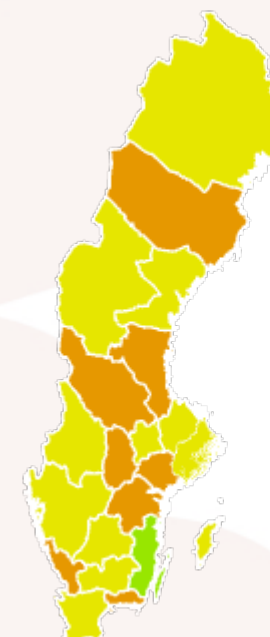
Länsstyrelsens slutsats är att efterlevnaden generellt är hög, precis som föregående vecka och t.om. har ökat något, se kartbilderna. Vidtagna åtgärder bedöms ha haft stor effekt på efterlevnaden i relation till trängsel i kollektivtrafik samt för restauranger, caféer mm. Däremot är efterlevnaden sämre i matbutiker, vilket förslagsvis kan adresseras genom förstärkt tillsyn. Många län vill ha hjälp med information anpassat för sociala medier samt information på fler språk än svenska.

BEDÖMD EFTERLEVAD PER LÄN

v.04

v.03

I låg utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett viss lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).

I hög utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).

I mycket hög utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Samlad bedömning nationella resmönster

Det totala resandet i Sverige har mellan 1-22 januari minskat med 40% jämfört med samma period 2020. En sammantagen bedömning av länens rapporter samt resandedata bekräftar att det fortsatt är ett lågt resande inom länen. Resandet inom län visar en genomsnittlig ökning på 0,9% i jämförelse med föregående vecka. För tidigare veckor rapporterades följande genomsnittliga förändringar i resmönster inom län (jmf. med föregående vecka): v.3: +6,3% v.2: -17,8% v.1: -18,4%.

Data från Google Mobility Report för året 2021 visar att besök i "butiker och nöjen" samt "livsmedel och apotek" ökat från juledighetens väldigt låga nivåer, men stabiliserats på en låg nivå from den 7 januari 2021. Vad gäller vistelse på transitstationer är utvecklingen närmast oförändrad sedan den 9 januari 2021.

Kollektivtrafik: 8 av 21 län rapporterar hög efterlevnad, 8 medel och 5 län har ej rapporterat. Flertalet län beskriver ett fortsatt lågt resande inom kollektivtrafiken, ett fåtal län (Västerbotten, Uppsala och Halland) rapporterar om trängsel på enstaka turer. 7 län anger att resandet med kollektivtrafik generellt minskat med 40-60 % jämfört med motsvarande vecka föregående år.

Majoriteten av län rapporterar fortsatt att trängseln minskat på grund av undervisning på distans samt att fler arbetar hemifrån. Detta medför en oro från flertalet län om risken för ökad trängsel när skolorna åter bedriver närundervisning från den 25 januari.

Rapporterade uppskattningar av munskyddsanvändning är fortsatt väldigt varierande mellan länen (10-70 procents användningsgrad).

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

Handel: 5 län rapporterar om risk för smittspridning i främst livsmedelsbutiker. Gotland beskriver särskilt att personer med uppdämt socialt behov stannar länge och pratar mellan butikshyllorna.

Utomhusanläggningar för idrott inkl. isbanor: 7 rapporterar om trängsel vid anläggningar för isssport, friluftsliv, utomhusträning och skidåkning. Nytt för denna vecka är att Värmland rapporterar om trängsel vid vindskydd, grillplatser och värmestugor i anslutning.

Paketutlämningsställen: 2 län (Västerbotten och Halland) rapporterar att trängsel förekommer.

Bibliotek: Skåne har rapporterat om kö till ett återöppnat bibliotek. Kronoberg rapporterar att barn och äldre på har svårare att följa restriktionerna vilket kräver att personalen påminner.

Arbetsplatser: Jämtland rapporterar att medarbetare i socialtjänsten som genomför drogtester och samtalar med klienter utsätts för ökad risk för smitta eftersom dessa inte känner till restriktionerna.

Vidtagna åtgärder

- Gotland, Stockholm, Uppsala och Västernorrland rapporterar om fortsatt fjärr-, distans-och närundervisning vid gymnasie-och högstadieskolor.
- Stockholm och Örebro län rapporterar att verksamheter inom kultur och idrott för barn och unga födda 2005 och senare succesivt kan öppnas respektive har öppnats.
- Värmland rapporterar om information och personal på plats för att minska trängseln vid köer i skidbacke. Västernorrland rapporterar om förstärkt personalstyrka vid populära fritidsområden/skidbackar samt avstängning av personal som arbetat med smittade brukare.
- Norrbotten och Skåne erbjuder hjälp att välja bussar med färre passagerare. Skånetrafiken har skapat en app där man kan få prognoser om hur många som reser. Västernorrlands län har 30 förstärkningsbussar som kan sättas in vid behov om trängsel uppstår.
- Kalmar, Kronoberg, Skåne, Västerbotten och Västra Götaland rapporterar om nya informationsinsatser samt påminnelser till berörda aktörer med anledning av den nya pandemilagstiftningen.
- 5 län rapporterar inget nytt kopplat till vidtagna åtgärder.

Behov av åtgärder

- 2 län (Gävleborg och Jämtland) lyfter behov kopplat till turism och sportlovsveckor.
- Stockholms län frågar sig hur den nya pandemilagstiftningen faller ut i kommunerna när nationella och regionala restriktioner tas bort.
- Majoriteten av länen lyfter ett fortsatt behov av informationsutformning och informationsinsatser:
 - Generellt ett behov av gemensam och tydlig kommunikation gällande lag-, förordning, föreskrifter och allmänna råd.
 - Kommuner lyfter behov av samlad information och efterlyser tydliga rekommendationer från myndigheterna.
 - Att aktörer och myndigheter är snabba i att ta fram kommunikationsunderlag som riktar sig till olika målgrupper och som är enkelt för kommunerna att sprida, gärna material för sociala medier som går att uppdatera enkelt.
 - Att nå ut med information om och innebörden av rekommendationer, riktlinjer och råd till med ett annat huvudsakligt språk än svenska,
- 7 län har inte rapporterat om nya behov av åtgärder.